

דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרן על-פה

משנה כ"א ע"א

וכי יחיד יכול לקרות דברי תורה על פה בצבור?

יראים (ס"ו ע"א)

כתובי אסמכתא נינהו ומדרכנן הוא.

פ"ב (א"א ע"ב)

דברים שבכתב אי אתה רשאי לאמרם ע"פ ודברי שב"פ
א"א רשאי לאמרן בכתב ואפילו הכי אסיקא התם לכיון
לאיכא שר שכהה כתבינן משום עת לעשו' וגו' מוטב תעקר
אות אחת מן התורה ואל תשתכח תורה מישראל.

גיטין ע"ב

כתיב "כתוב לך את הדברים האלה" וכתיב "כי
ע"פ הדברים האלה". הא כיצד? דברים שבכתב
אי אתה רשאי לאומרן על פה, דברים שבעל פה
אי אתה רשאי לאומרן בכתב.

משנה ברורה (סימן מט ס"ק ב): יש פוסקים הרבה שסוברים דהאיסור הוא דוקא אם מוציא בזה לאחרים ידי
חובתן וכן כתב בעט"ז וביאור הגר"א.

משנה ברורה (סימן מט ס"ק ג): מי שדורש ברבים בהרבה פסוקים שבתורה וקשה לו לחפש בכל שעה בחומש
מפני כבוד הצבור אפשר שיש להקל.

טעמים לאיסור

מהר"ל (תפארת ישראל ס"ח)

התורה שבכתב היא שלימה ותמימה, מחוייב שתהא בכתב
ולא בעל-פה. שאם לא כן, כיון שראוי לה הכתיבה, אם יאמר
אותה בעל-פה אין כאן שלימות ותמימות. ואפילו אם יאמר
כל התורה כולה ביחד, מכל מקום הרי בשעה שיאמר החלק
האחר כבר אין כאן החלק הראשון ואין תורת ה' תמימה
ושלימה. ולפיכך דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרם
בעל-פה.

שמות רבה (מז, ג)

ר' יוחנן אמר: "כתב לך את הדברים האלה
כי על פי הדברים האלה" - תורה שבכתב
ותורה שבעל פה, "כרתי אתך ברית" - ואם
המרת אותה ועשית אותה מה שבעל פה בכתב
ומה שבכתב בעל פה, אינך מקבל שכר.
למה? שכך נתתיה, תורה בכתב ותורה בעל
פה.

יראים (רס"ח)

שאם היינו אומרים דברים שבכתב על פה היו מתחשקין לכותבם,
וגם לא היו מאמינים עמי הארץ כל כך, כי היו אומרים לא נכתבו
וחכמים רגזם אמרו.

ר"ן (יד ע"א בדפי הרי"ף במגילה)

טעמא דמילתא, משום דדברים שבכתב איכא מילי טובא
דמדרכי מתוך הכתב, כגון: חסרות ויתרות, וקרי ולא כתיב
ולכותייהו. ואי אמרת להו על-פה, צלרי להו.

המבי"ט (בהקדמתו ל"קריית ספר")

לפי שהקריאה בכתב מצטיירים סודותיה בצורת אותיותיה,
ואם קורא אותה על-פה תפחת מעלתה זו.

מרדכי (בסוף פרק הניזקין)

וא"ת והלא קרינא שירת הים ופרשת הקרבנות צנהכ"נ בעל-
פה והלא דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרם בעל-פה?
ואומר ר"ת דהגני מייגרס גריסן.